

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń kaletniczych (815602)

Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń kaletniczych (815602)

Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń kaletniczych (815602)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [882]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <http://www.daag.com.pl> [dostęp 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie urządzeń w procesie wytwarzania wyrobów kaletniczych.	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator urządzeń kaletniczych 815602

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Kaletnik.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8156 Shoemaking and related machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Dorota Gawrońska – FHU AWIZO Dorota Gawrońska, Radom.
- Jerzy Pydo – Usługowy Zakład Rymarski, Legionowo.
- Katarzyna Skoczylas – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Marian Grabkowski – Emeryt – były pracownik Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego, Radom.
- Zbigniew Gregorczyk – Emeryt – były pracownik Technikum Skórzanego, Radom.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Maria Kaczmarek – Wolny Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców, Tarnowskie Góry.
- Magdalena Paździor – Polskie Towarzystwo Towaroznawcze, Oddział Mazowiecki, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator urządzeń kaletniczych zajmuje się użytkowaniem maszyn i urządzeń kaletniczych w procesach wytwarzania wyrobów kaletniczych, m.in. toreb, waliz, neseserów, drobnych wyrobów kaletniczych (paski, portfele, etui).

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator urządzeń kaletniczych jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Głównym celem jego pracy jest łączenie elementów składowych wyrobu kaletniczego różnymi metodami (szycie, klejenie, zgrzewanie).

Operator urządzeń kaletniczych wykonuje również inne operacje technologiczne, takie jak: wycinanie, ścienianie, zawijanie brzegów, nitowanie, perforowanie, zdobienie. Przygotowuje urządzenia, oprzyrządowanie i narzędzia do wykonywania poszczególnych operacji. Dokonuje regulacji i ustawienia parametrów urządzeń. Obsługuje urządzenia kaletnicze, wykonuje operacje zgodnie z procesem technologicznym oraz kontroluje jakość wykonanej pracy. W procesie wytwarzania wyrobów kaletniczych szczególna uwaga jest skierowana na staranność i estetykę wykonywania.

Sposoby wykonywania pracy

Operator urządzeń kaletniczych wykonuje działania polegające m.in. na:

- dobieraniu maszyn i urządzeń do wykonania określonego wyrobu kaletniczego,
- ustawianiu parametrów pracy maszyn do poszczególnych operacji,
- użytkowaniu maszyn i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, zasadami BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska,
- kontrolowaniu poprawności wykonania pracy na stanowisku roboczym,
- zgłaszaniu awarii urządzeń służbom technicznym i/lub przełożonemu.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator urządzeń kaletniczych pracuje w halach produkcyjnych lub pomieszczeniach o oświetleniu naturalnym, sztucznym ogólnym i miejscowym, wyposażonych w odpowiednią wentylację i mających normalne warunki temperatury i wilgotności. Praca wykonywana jest w pozycji stojącej lub siedzącej, w zależności od rodzaju obsługiwanego urządzenia.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator urządzeń kaletniczych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- wycinarki¹⁶, plotery tnące¹¹, gilotyny² – w operacjach wycinania elementów,
- ścieniarki¹⁵, perforowarki¹⁰, praski kaletnicze (nitownice, napownice)¹³, oczekownice krążkowe⁹, deseniarki¹ – w operacjach obróbki elementów,
- powlekarki klejem¹², suszarki¹⁴, maszyny szyjące słupowe⁷ i maszyny szyjące ramienne⁶, lamowarki⁴, maszyny stębnowe⁵, zgrzewarki¹⁷ – w operacjach łączenia elementów wyrobów,
- ręczne narzędzia kaletnicze: szczypce kaletnicze, dziurkacze, nagłowniaki⁸, kołodki³, żłobniki¹⁸, stemple.

Organizacja pracy

Operator urządzeń kaletniczych w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w warsztacie lub zakładzie kaletniczym, może pracować indywidualnie lub zespołowo. Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie ośmiogodzinnym: jedno- lub dwuzmianowym, w stałych godzinach pracy.

Większość prac operator urządzeń kaletniczych wykonuje w pozycji stojącej, ale często jest to również pozycja wymuszona, w zależności od sytuacji i charakteru czynności w procesach wytwarzania różnego asortymentu wyrobów kaletniczych.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator urządzeń kaletniczych narażony jest m.in. na:

- urazy dłoni (przy obsłudze maszyn wykrawających, szyjących, prasek kaletniczych) oraz przy wykorzystywaniu ręcznych narzędzi kaletniczych,
- nadmierny hałas (maszyny wykrawające, perforowarki, maszyny szyjące),
- porażenia prądem elektrycznym (w przypadku wadliwie działających urządzeń),
- nadmierne stężenia substancji drażniących, uczulających i środków toksycznych (na stanowiskach nanoszenia kleju, apretury, lakieru lub stosowaniu środków wykończeniowych).

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator urządzeń kaletniczych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządu równowagi,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,

- zręczność palców,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność analizowania sytuacji i podejmowania ryzyka,
- współdziałanie i współpraca w zespole,
- predyspozycje do pracy w szybkim tempie;
- uzdolnienia techniczne;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- samodzielność,
- samokontrola,
- samodyscyplina,
- dokładność,
- odpowiedzialność,
- radzenie sobie ze stresem,
- rzetelność,
- gotowość podporządkowania się,
- cierpliwość i wytrwałość,
- precyzja,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych (różnych) warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch, sprawność zmysłu dotyku i narządów równowagi. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Występują w niej również obciążenia umysłowe, związane np. z rozwiązywaniem problemów technicznych, działaniem pod presją czasu, czy radzeniem sobie ze stresem.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu operator urządzeń kaletniczych są m.in.:

- skłonność do alergii,
- schorzenia narządów ruchu (kończyn górnych),
- choroby układu oddechowego, np. astma,
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- epilepsja,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych z branży przemysłu mody (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego).

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operatora urządzeń kaletniczych** ułatwiają:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym kaletnik, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.09 Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kaletniczych (kaletnik),
- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodach pokrewnych kaletnik, cholewkarz, nadawanych w ramach kształcenia rzemieślniczego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu operator urządzeń kaletniczych są m.in.:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- certyfikaty i zaświadczenia potwierdzające udział w szkoleniach np. w zakresie technologii wytwarzania wyrobów skórzanych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, a następnie, wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego, awansować na samodzielne stanowisko operatora urządzeń kaletniczych,
- po nabyciu doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu dobrych zdolności i umiejętności organizacyjnych oraz predyspozycji do pracy z ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub technikum, np. w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych, a po zdaniu matury kontynuować naukę w szkole wyższej i awansować na stanowisko kierownicze wyższego szczebla,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach,
- założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług kaletniczych,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania (przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną) kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu operator urządzeń kaletniczych w zawodzie pokrewnym kaletnik pokrewnych, w zakresie kwalifikacji AU.09 Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kaletniczych.

Alternatywną drogą potwierdzania kompetencji w zawodzie operator urządzeń kaletniczych oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych kaletnik lub cholewkarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik technologii wyrobów skórzanych ^S	311926
Cholewkarz	753601
Kaletnik ^S	753702
Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	815601
Operator urządzeń montażowych obuwia	815603
Operator urządzeń wykrawających elementy obuwia	815604
Obuwnik przemysłowy	815605

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Dobieranie urządzeń do wytwarzania wyrobów kaletniczych.
- Z2 Dokonywanie rozkroju materiałów kaletniczych.
- Z3 Przygotowywanie elementów wyrobów kaletniczych do montażu.
- Z4 Montowanie wyrobów kaletniczych.
- Z5 Zdobienie i wykończanie gotowych wyrobów.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie urządzeń w procesie wytwarzania wyrobów kaletniczych.

Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie urządzeń w procesie wytwarzania wyrobów kaletniczych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Dobieranie urządzeń do wytwarzania wyrobów kaletniczych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie organizowania stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, ergonomii podczas organizowania stanowiska

<p>pracy operatora urządzeń kaletniczych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proces technologiczny wytwarzania wyrobów kaletniczych; • Dokumentację techniczno-technologiczną procesu wytwarzania wyrobów kaletniczych; • Rodzaje wyrobów kaletniczych; • Materiały i półfabrykaty stosowane w wyrobach kaletniczych; • Rodzaje urządzeń kaletniczych, ich budowę oraz przeznaczenie. 	<p>pracy operatora urządzeń kaletniczych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określać etapy procesu technologicznego produkcji wyrobów kaletniczych; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną procesu wykonywania wyrobów kaletniczych; • Rozpoznawać i charakteryzować różne wyroby kaletnicze; • Oceniać i dobierać materiały i półfabrykaty do określonego typu prac; • Rozpoznawać urządzenia kaletnicze oraz charakteryzować ich budowę i zasady działania; • Dobierać urządzenia niezbędne do wykonywania określonego wyrobu kaletniczego.
--	---

Z2 Dokonywanie rozkroju materiałów kaletniczych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie organizowania stanowiska wycinania elementów wyrobów kaletniczych; • Rodzaje urządzeń stosowanych do wycinania elementów wyrobów kaletniczych z różnych materiałów (m.in. skóra, tworzywa skóropodobne, tkaniny, materiały usztywniające); • Zasady prowadzenia rozkroju materiałów kaletniczych na poszczególne elementy wyrobu; • Zasady użytkowania urządzeń stosowanych do wycinania elementów wyrobów kaletniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, ergonomii podczas wycinania elementów wyrobów kaletniczych; • Dobierać urządzenia do wycinania w zależności od rodzaju materiału kaletniczego; • Określać parametry operacji wycinania; • Dokonywać rozkroju skór naturalnych z uwzględnieniem ich budowy topograficznej; • Dokonywać rozkroju tkanin i materiałów usztywniających; • Obsługiwać urządzenia w procesie wycinania elementów wyrobu; • Rozpoznawać nieprawidłowości w pracy maszyn i urządzeń wycinających.

Z3 Przygotowywanie elementów wyrobów kaletniczych do montażu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie organizowania stanowisk przygotowania elementów wyrobów kaletniczych do montażu; • Sposoby przygotowywania elementów wyrobów kaletniczych do montażu; • Rodzaje urządzeń stosowanych do obróbki elementów wyrobów kaletniczych; • Zasady użytkowania urządzeń stosowanych do obróbki elementów wyrobów kaletniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, ergonomii podczas obróbki elementów wyrobów kaletniczych; • Dobierać operacje przygotowywania elementów do montażu; • Dobierać urządzenia do obróbki elementów wyrobów kaletniczych zgodnie z dokumentacją technologiczną; • Określać parametry procesów przygotowania elementów do montażu; • Użytkować urządzenia w procesie przygotowania elementów do montażu wyrobu (np. ścieniarki, zgrzewarki); • Rozpoznawać nieprawidłowości w pracy maszyn i urządzeń.

Z4 Montowanie wyrobów kaletniczych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie organizowania stanowisk montażu elementów w gotowy wyrób kaletniczy; • Techniki łączenia elementów wyrobów kaletniczych za pomocą szycia, klejenia i zgrzewania; • Kryteria doboru technik łączenia; • Rodzaje materiałów pomocniczych, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesach łączenia elementów wyrobów kaletniczych; • Konstrukcję i sposoby wykonywania szwów łączących i ozdobnych; • Zasady tworzenia ściągów, szwów łączących i ozdobnych, doboru nici i igieł; • Zasady określania parametrów szwów szytych i zgrzewanych; • Zasady łączenia materiałów techniką zgrzewania; • Zasady łączenia elementów podszewkowych w wyrobach kaletniczych; • Zasady użytkowania urządzeń stosowanych w procesach łączenia elementów wyrobów kaletniczych; • Rodzaje nieprawidłowości w pracy urządzeń i sposoby ich usuwania; • Sposoby konserwacji maszyn szyjących. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, ergonomii podczas montażu elementów w gotowy wyrób kaletniczy; • Dobierać sposób połączenia elementów wyrobów kaletniczych w zależności od wzoru i zastosowanych materiałów; • Definiować zasady tworzenia ściągów, szwów łączących, doboru nici i igieł; • Określać parametry połączeń klejowych, szytych i zgrzewanych; • Dobierać materiały pomocnicze, stosowane w procesach łączenia wyrobów kaletniczych (kleje, nici, igły); • Określać parametry techniczne procesów łączenia elementów wyrobów kaletniczych; • Wykonywać operacje łączenia elementów wyrobów kaletniczych różnymi technikami (szycie, klejenie, zgrzewanie, nitowanie); • Kontrolować jakość połączeń wykonanych różnymi technikami; • Użytkować urządzenia w procesach łączenia elementów wyrobów kaletniczych; • Rozpoznawać nieprawidłowości w pracy urządzeń; • Wykonywać bieżącą konserwację maszyn szyjących.

Z5 Zdobienie i wykończanie gotowych wyrobów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz ergonomii w zakresie organizowania stanowisk pracy przy kontrolowaniu pracy na stanowiskach zdobienia i wykończania wyrobów kaletniczych; • Metody i techniki zdobienia wyrobów kaletniczych; • Budowę i zasadę działania deseniarek i perforwarek; • Dokumentację techniczną i instrukcje obsługi urządzeń do zdobienia i wykończania wyrobów kaletniczych; • Zasady użytkowania urządzeń stosowanych w procesach zdobienia i wykończania wyrobów kaletniczych; • Zasady wszywania zamków błyskawicznych, mocowania klamerek, sprzączek, guzików oraz innych elementów służących do zamykania (np. torebek, walizek, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, ergonomii podczas zdobienia i wykończania wyrobów kaletniczych; • Rozróżniać rodzaje i typy ozdób stosowanych w wyrobach kaletniczych; • Dobierać metody deseniowania i wykończania wyrobów w zależności od zastosowanych materiałów; • Przygotować do pracy i obsługiwać urządzenia stosowane w procesach zdobienia i wykończania wyrobów kaletniczych; • Wykonywać zdobienia przez deseniowanie i perforowanie; • Użytkować urządzenia do wykonywania operacji zdobienia (nitowania, hakowania, krążkowania); • Wykonywać operacje wszywania zamków błyskawicznych, mocowania klamerek, sprzączek, guzików i innych elementów

<ul style="list-style-type: none"> • Zasady informowania przełożonych o stanie technicznym maszyn, urządzeń i narzędzi.	<ul style="list-style-type: none"> • służących do zamykania; • Informować przełożonych o niesprawności maszyn, urządzeń.
--	---

3.3. Kompetencje społeczne

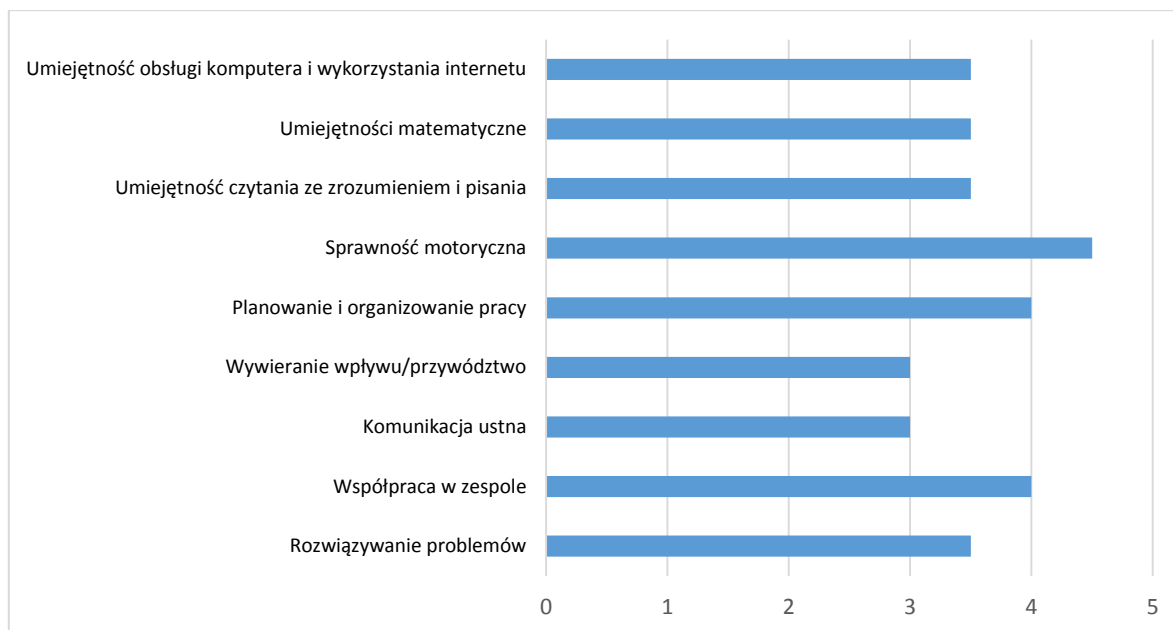
Pracownik w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie wytwarzania wyrobów kaletniczych.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zespole uczestniczącym w procesie wytwarzania wyrobów kaletniczych.
- Dokonywania oceny zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia, wynikającego z pracy podczas obsługi maszyn i urządzeń do wytwarzania wyrobów kaletniczych.
- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych dotyczących procesu mechanicznej obróbki skór.
- Dbania o powierzone maszyny i urządzenia kaletnicze oraz bezpieczeństwo własne i współpracowników.
- Dostosowywania zachowania do zmiennych okoliczności w środowisku zakładu specjalizującego się w wytwarzaniu wyrobów kaletniczych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży produkcji kaletniczej.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie obsługi maszyn i urządzeń kaletniczych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń kaletniczych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń kaletniczych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Operator urządzeń kaletniczych może podjąć pracę w:

- zakładach przemysłowych produkujących seryjnie wyroby kaletnicze,
- zakładach usługowo-produkcyjnych wykonujących wyroby kaletnicze według zamówień klienta oraz świadczących usługi w zakresie napraw,
- zakładach rzemieślniczych produkujących wyroby kaletnicze.

Operator urządzeń kaletniczych może prowadzić własną działalność gospodarczą, np. w zakresie usług wytwarzania i naprawy wyrobów kaletniczych.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na pracowników obróbki skóry (w tym wykonujących zawód operator urządzeń kaletniczych) jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu szkolnictwa zawodowego w Polsce nie prowadzi się kształcenia w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym kaletnik oferują branżowe szkoły I stopnia (dawniej zasadnicze szkoły zawodowe) oraz branżowe szkoły II stopnia i technika (w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych).

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji AU.9 Wykonywanie, naprawa i renowacja wyrobów kaletniczych (właściwej dla zawodu kaletnik), które mogą organizować:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kwalifikacji AU.9 prowadzą (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator urządzeń kaletniczych oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych kaletnik lub cholewkarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tych zawodach, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa świadczące usługi kaletnicze prowadzą szkolenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** lub korzystają ze specjalistycznych szkoleń, organizowanych przez producentów urządzeń kaletniczych.

Szkolenia i kursy w zawodzie operator urządzeń kaletniczych organizują:

- wyspecjalizowane placówki oświatowe,
- organizacje branżowe,
- organizacje pracodawców.

Przykładowa tematyka szkoleń:

- obsługa urządzeń szwalniczych, w tym sterowanych cyfrowo,
- obsługa ploterów tnących.

Organizatorzy tych szkoleń potwierdzają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** jest zróżnicowane i w zależności od doświadczenia oraz umiejętności kształtuje się najczęściej na poziomie od 2200 zł do 4300 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia w zawodzie operator urządzeń kaletniczych zależy także m.in. od:

- wykształcenia i posiadanych kwalifikacji,
- dyspozycyjności (możliwości wyjazdów),
- zakresu odpowiedzialności (praca jako samodzielny specjalista, członek zespołu w większej firmie),
- szczegółowego zakresu zadań,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- regionu Polski i wielkości aglomeracji,
- koniunktury i zapotrzebowania na rynku usług w zakresie obróbki skóry.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator urządzeń kaletniczych** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana implantem lub aparatem słuchowym,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli możliwy jest skuteczny kontakt interpersonalny i komunikacja,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia bez znacznego ograniczenia pola widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.

WAŻNE

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999.
- Duda I., Marcinkowska E.: Towaroznawstwo wyrobów skórzanych. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2001.
- Grabkowski M.: Obuwnictwo. WSiP, Warszawa 1992.
- Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. Technik obuwnik, t. 1. Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2008.
- Persz T.: Materiałoznawstwo dla zasadniczych szkół skórzanych. WSiP, Warszawa 1986.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce:
https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>

- Film Kaletnik: <https://www.youtube.com/watch?v=QYxZFKMwSEk>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik technologii wyrobów skórzanych (kształcenie według podstawy programowej 2017): https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311926.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie kaletnik (kształcenie według podstawy programowej 2017): https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/753702.pdf
- Polska Izba Przemysłu Skórzanego: <http://www.pips.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Deseniarka	Urządzenie do deseniowania licowej strony skóry naturalnej, w celu zamaskowania różnych uszkodzeń i wad.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
2	Gilotyna	Urządzenie stosowane do cięcia w warstwach tektury, papieru i materiałów nieskórzaných.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
3	Kołodka	Urządzenie do ręcznego rozkrawania skór na paski.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
4	Lamowarka	Maszyna szyjąca służąca do lamowania brzegów elementów wyrobów kaletniczych – spełniająca także funkcje ozdobne.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999

5	Maszyna stębnowa	Maszyna szyjąca płaska lub słupowa do wykonywania szwów ozdobnych jedno- lub dwurzędowych na elementach wyrobów kaletniczych.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
6	Maszyna szyjąca ramienna	Maszyna szyjąca posiadająca zamiast płaskiego blatu roboczego element w formie ramienia. Maszyna ta służy do operacji łączenia elementów lub operacji naprawczych wyrobów kaletniczych.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
7	Maszyna szyjąca słupowa	Maszyna szyjąca posiadająca zamiast płaskiego blatu operacyjnego element w kształcie słupa. Maszyna jest wykorzystywana jest w operacjach łączenia części elementów wyrobów kaletniczych posiadających formę przestrzenną.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
8	Nagłowniak	Narzędzie do profilowania główek nitów po ich rozklepaniu.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
9	Oczkownica krążkowa	Urządzenie przeznaczone do zabezpieczania otworów wyciętych w elementach poprzez mocowanie w nich nitów rurkowych.	Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. Technik obuwnik, t. 1. Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2008
10	Perforowarka	Maszyna służąca do wycinania na elementach składowych różnego kształtu i wielkości otworów tworzących ozdobny wzór za pomocą specjalnych matryc do perforowania.	Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. Technik obuwnik, t. 1. Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2008
11	Ploter tnący	Urządzenie sterowane komputerowo służące do cięcia, nacinania i wycinania kształtów elementów w materiałach sztucznych i skórkach naturalnych. Częścią roboczą jest głowica wyposażona w ostrze lub inne narzędzie tnące, które posuwa się nad powierzchnią wycinanego materiału.	http://www.zund.pl/systemy-tnace/zastosowania/meble-tapicerowane [dostęp: 31.03.2019]
12	Powlekarka klejem	Urządzenie do nanoszenia powłok klejowych na duże elementy półfabrykatów kaletniczych z kartonu, tektury, tkaniny i innych materiałów usztywniających.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
13	Praska kaletnicza (nitownica, napownica)	Urządzenia służące do mocowania elementów ozdobnych i łączących elementy wyrobów kaletniczych, np. nitów, nap, oczek, sprzączek.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
14	Suszarka	Urządzenie do usuwania ze skóry, tektury i innych materiałów wody lub rozpuszczalników organicznych wprowadzonych do nich wraz z klejem.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
15	Ścieniarka	Urządzenie służące do ścieniania brzegów wyciętych elementów skórzanych przed ich połączeniem w celu ułatwienia naszywania lub zszywania dwóch elementów i zapobiegania powstawania zgrubień w miejscu połączenia.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
16	Wycinarka	Urządzenie przeznaczone do wycinania elementów wyrobów kaletniczych za pomocą wycinaków płaskich.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
17	Zgrzewarka	Urządzenie przeznaczone do wykonywania operacji łączenia elementów z tworzyw termoplastycznych przy wykorzystaniu prądu wysokiej częstotliwości.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999
18	Żłobnik	Narzędzie do wykonywania rowków w grubszych skórkach, w których będą schowane nici grubszego szwu ręcznego.	Christ J.W.: Kaletnictwo – Podręcznik technologii dla ZSZ. PWSZ, 1999

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.